

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

SPOROČILO ZA JAVNOST
27. junij 2008

Vrh EU-Rusija: Začetek novega obdobja

Enaindvajseti vrh EU-Rusija v Hanti Mansijsku je ob pogovorih, ki so potekali v prijateljskem vzdušju, uspel izpolniti tudi osrednje pričakovanje medsebojnih odnosov v zadnjem obdobju. Voditelji z obeh strani so pozdravili začetek nove etape v poglobljanju strateškega partnerstva, ki ga prinašajo pogajanja o novem temeljnem sporazumu med Evropsko unijo in Rusko federacijo.

Duh novega začetka je bil še močnejši, ker je vrh EU-Rusija na ruski strani prvič vodil novi predsednik Dmitrij Medvedjev, EU pa prvič predseduje kakšna od članic iz zadnjega širitvenega vala. Slovenija je tudi prva slovanska država na čelu Sveta EU.

Vrh v Hanti Mansijsku je potrdil, da obe strani pri načrtovanju svojih strategij za soočanje s temeljnimi izzivi 21. stoletja z visokimi obeti računata tudi na krepitev medsebojnega partnerstva. Predsednik Evropskega sveta Janez Janša: »*Partnerski odnosi so eden ključnih dejavnikov za uspeh tako Evropske unije, kot tudi Ruske federacije v 21. stoletju.*«

Razprave na vrhu so potrdile, da sta EU in Rusija že na dosedanji pravni osnovi uspeli razviti zelo razvejano sodelovanje. Ob pregledu izvajanja časovnih načrtov štirih skupnih prostorov: skupnega gospodarskega prostora, skupnega prostora svobode, varnosti in prava, skupnega prostora zunanje varnosti ter skupnega prostora raziskovanja, izobraževanja in kulture sta obe strani izrazili zadovoljstvo nad doseženim v prvi polovici leta 2008. Izpostavili sta tudi področja, kjer si želita hitrejši napredek.

Pomembna tema so bili trenutni globalni ekonomski izzivi ter sodelovanje EU in Rusije na tem področju. Odprta razprava je potrdila, da so evropska in rusko gospodarstvo relativno dobro prenesla prve učinke nemirov na trgih kapitala in osnovnih dobrin. Hkrati smo se strinjali, da je nekatera dogajanja moč pojasniti zgolj z dolgoročnimi trendi, zato zahtevajo strukturno prilagajanje. Skupen cilj oblikovanja odprtega in integriranega trga je pomemben del teh prizadevanj.

EU je največja trgovinska partnerica Rusije, ki se med trgovinskimi partnericami EU uvršča takoj za ZDA in Kitajsko. V obdobju 2000 – 2007 se je obseg blagovne menjave skoraj potrojil na € 233 milijard, delež blagovne menjave z Rusijo v celotni zunanji trgovini EU pa se je skoraj podvojil.

V letu 2007 so naložbe EU 27 v Rusijo dosegle dobrih € 17 milijard, kar je več kot dvojna vrednost iz leta 2004. Ruske investicije so v letu 2007 z € 1 milijardo dosegle trikratno vrednost iz leta 2004. Možnosti za nadaljnjo rast se ponujajo zlasti ob nadaljnji integraciji Rusije v svetovno gospodarstvo. EU stran je pozdravila njen napredek pri vključevanju v Svetovno trgovinsko organizacijo. Izrazila je željo, da bodo čim hitreje odstranjene še zadnje ovire na poti k uresničitvi cilja pridružitve do konca leta.

Dvotretjinski delež energentov v ruskem izvozu v EU ter € 92 milijard primanjkljaja na strani EU v menjavi primarnih proizvodov priča o posebni povezavi EU in RF na strateško pomembnem področju energetike. EU je največja odjemalka ruskih energentov, Rusija pa je hkrati največja dobaviteljica energije za EU. Vrh je potrdil pomen odprtega energetskega dialoga ter okrepitev sodelovanja z instrumenti, ki obema stranema zagotavlja predvidljivost ter varnost ponudbe in povpraševanja. EU stran je spomnila na pomen Mehanizma zgodnjega opozarjanja, ki mora čim prej zaživeti v praksi.

EU je izpostavila tudi interes za nadaljnje sodelovanje v globalnem boju proti podnebnim spremembam. Rusija je posebej zanimiv partner tudi zaradi vloge v forumih kot so G-8 in G-8 + 5. Pozitivni rezultati srečanj teh skupin julija na Japonskem bi lahko pomembno prispevali k uspehu procesa v okviru ZN.

Pri izpolnjevanju časovnice skupnega prostora raziskovanja, izobraževanja in kulture je bil pomemben korak storjen s prvim zasedanjem Stalnega partnerskega sveta s področja raziskav maja v Ljubljani.

Aprila se je sestal tudi Stalni partnerski svet na področju svobode, varnosti in pravice, Ljubljana pa je istega meseca gostila še redne konzultacije o človekovih pravicah. Človekove pravice so pomembna vrednostna osnova našega partnerstva. Kot take so visoko na skupnem dnevnem redu, vključno z vsemi razlikami, o katerih se znamo in želimo še naprej odkrito pogovarjati. Tudi to je znak zrelosti naših medsebojnih odnosov.

V okviru skupnega prostora zunanje varnosti EU in Rusija delita skupno odgovornost pri reševanju globalnih izzivov, tudi z učinkovitim sodelovanjem v multilateralnih okvirih. Ob pomenu sodelovanja na terenu sta obe strani izpostavili konkreten primer vključitve Rusije v EU operacijo v Čadu/Centralnoafriški Republiki.

Vrh je ponudil tudi priložnost za izmenjavo pogledov na širši vidik mednarodnih zadev. Posebna pozornost je bila namenjena reševanju zamrznjenih konfliktov v naši skupni soseščini, bližnjevzhodnemu mirovnemu procesu, iranskemu jedrskemu vprašanju ter razmeram v Afganistanu.

Poleg skupne izjave o začetku pogajanj o novem sporazumu smo sprejeli tudi skupno izjavo o čezmejnem sodelovanju. Z njo je potrjen dogovor o sedmih konkretnih projektih čezmejnega sodelovanja, ki naj spodbudijo gospodarski in socialni razvoj obmejnih regij. EU je pozdravila zavezo Rusije in pomemben finančni prispevek za uspeh teh projektov.

Vrh v Hanti Mansijsku je gostil ruski predsednik Dmitrij Medvedjev. EU stran sta na najvišji ravni predstavljala predsednik Evropskega sveta, slovenski premier Janez Janša ter predsednik Evropske komisije José Manuel Barroso. Predsedniku Evropskega sveta je pomagal GS Sveta/visoki predstavnik Javier Solana, spremljal pa ga je tudi slovenski minister za gospodarstvo Andrej Vizjak. Predsednika Evropske komisije sta spremljala komisarja Benita Ferrero Waldner in Peter Mandelson. Na ruski strani se je vrha udeležil še zunanji minister Sergej Lavrov.